

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא שאול שוחט

כבוד השופטת עינת רביד

כבוד השופט נפתלי שילה

המערערת

ל' ב'
ע"י עו"ד אסי סגל

נגד

המשיבים

1. א' ב' א'
ע"י עו"ד עירא הדר

2. היועץ המשפטי לממשלה
ע"י עו"ד איריס עמרמי

פסק דין

השופט נפתלי שילה:

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה מיום 18.9.20 (כב' השופט שמואל בר יוסף בתמ"ש 46939-07-18) שדחה את תביעת המערערת לביטול צו הורות פסיקתי שקבע שהמשיבה 1 היא אמה של הבת ה'.

א. רקע עובדתי

1. המערערת (להן גם: ל') והמשיבה 1 (להלן גם: א') חיו יחדיו כבנות זוג מתחילת שנת 2013 ועד שלהי שנת 2017 (להלן: **בנה"ז** או **האימהות**). ביום 18.7.14 קיימו בנה"ז טקס בנוכחות בני משפחה וחברים שבו הן החליפו ביניהן טבעות.

2. האימהות רכשו מספר מנות זרע מאותו תורם ובאמצעותן א' הרתה. ביום 25.8.15 נולד לאי הבן ק'. לאחר מכן, הרתה ל' באמצעות מנת זרע של אותו תורם וביום 9.12.16 נולדה ה'.

3. זמן קצר לפני הולדתה של ה', פנו האימהות לעו"ד ארגמן הוט (להלן: **עוה"ד**) על מנת שתגיש בשמן בקשות למתן צווי הורות פסיקתיים בנוגע לקטינים. ביום 24.11.16 חתמו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 האימהות על תצהירים התומכים בבקשה למתן צו הורות על ה' שלפיו גם א' תהיה אמה
2 של ה'. הבקשה לצו הורות הוגשה בתחילה ביחס לה', מאחר שעל פי ייעוץ משפטי
3 שהאימהות קיבלו מעוה"ד, הדבר יקל עליהן לקבל אחר כך צו הורות גם ביחס לק', שהיה
4 באותה עת כבר בן שנה וחודשיים.
5
- 6 .4 ביום 17.5.17 ניתן בהסכמת המשיב 2 (להלן: **היועמ"ש**) צו הורות פסיקתי שלפיו גם א'
7 היא אמה של ה' (להלן: **צו ההורות**). עוה"ד הכינה בקשה למתן צו הורות פסיקתי גם בנוגע
8 לק' על מנת של' תחשב אף היא כאמו ואולם, לאור משבר שאירע בין בנה"ז, הבקשה לא
9 הוגשה.
10
- 11 .5 בשלהי חודש אוגוסט 2017 החליטו בנה"ז על פרידה וכחודשיים לאחר מכן הן נפרדו.
12
- 13 .6 מאז חודש מרץ 2019 שוהה ה' עם א' אחת לשבוע אחר הצהריים וכן בכל סוף שבוע שני
14 מיום שישי ועד למוצ"ש. מאידך, ק' לא מגיע כלל לביתה של ל' עקב סירובה של ל' לפוגשו.
15
- 16 .7 ביום 15.4.18 הגישה א' תביעה למשמורת משותפת על ה' וקביעת הסדרי שהות שווים אצל
17 כל אחת מהאימהות. ביום 19.7.18 הגישה ל' תביעה לביטול צו ההורות.
18
- 19 .8 ביום 5.11.18 הגישה המומחית מטעם בית המשפט הגב' ללי גרשנזון (להלן: **המומחית**)
20 חוות דעת התומכת בעמדת ל' לפיה יש לבטל את צו ההורות (להלן: **חוות הדעת**).
21
- 22 .9 ביום 24.1.19 נעתר ביהמ"ש קמא לבקשה לצרף את המשיב 2 (להלן: **היועמ"ש**) להליך
23 ולבקשת היועמ"ש הורה בית המשפט על עריכת תסקיר. ביום 13.9.19 הוגש תסקיר עו"ס
24 לחוק אימוץ ילדים שתמך בעמדת א' לפיה אין לבטל את צו ההורות (להלן: **התסקיר**).
25
- 26 .10 ביהמ"ש קמא דחה את תביעת המערערת, אימץ את המלצת התסקיר וקבע שאין לבטל את
27 צו ההורות (להלן: **פסה"ד**).
28
- 29 .11 המערערת לא השלימה עם פסה"ד והגישה ערעור.
30
- 31 **ב. תמצית פסק הדין**
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 יש לדחות את טענות המערערת בכל הנוגע לתקינות ההליך שבמסגרתו ניתן צו ההורות. 1
2 טענות אלו היתה צריכה ל' להעלות במסגרת ערעור על פסק הדין שנתן את צו ההורות 2
3 ואולם היא לא הגישה ערעור ולכן לא ניתן להעלות טענות אלו במסגרת הליך זה. 3
4 4
- 5 יש לדחות את הטענות "הפרוצדוראליות" שמעלה ל'. העובדה שהוסף בתצהיר הבקשה 5
6 למתן צו הורות תאריך הלידה של ה' לאחר שהתצהיר נחתם, לא מביא לבטלות התצהיר 6
7 אף שראוי היה שגם פרט זה היה נרשם לפני חתימת התצהיר. טענה זו אף נטענת בחוסר 7
8 תום לב, שעה שהיה ברור ל' שעה שחתמה על התצהיר לפני לידת ה', שתאריך לידתה יוסף 8
9 אחר כך. 9
10 10
- 11 אין חובה להזמין תסקיר לפני מתן צו הורות. במקרה דנן, לא היה צורך בקבלת תסקיר 11
12 מאחר שלא היתה מחלוקת לגבי עובדות אלו: בנה"ז נישאו בטקס שהוגדר "חתונה" שכלל 12
13 החלפת טבעות, הבקשה למתן צו הורות הוגשה לאחר שלוש שנות זוגיות, במהלך שנים אלו 13
14 נולד ק' שגודל ע"י בנה"ז כמשפחה אחת, ה' נולדה, שני הקטינים נולדו בכוננת מכוון מזרעו 14
15 של אותו תורם, התקיים משק בית משותף והאימהות שינו את שם משפחתן כך שיהיה 15
16 זהה. על רקע עובדות אלו, מובן ביותר מדוע היועמ"ש לא סבר שיש צורך לקבל תסקיר 16
17 בטרם מתן הצו. לא היה גם כל צורך לקיים דיון, שעה שהיתה הסכמה של כל הצדדים 17
18 להליך שראוי ליתן צו הורות. 18
19 19
- 20 נדחתה טענת המערערת שמהותו של צו ההורות לא הובהר לה כדבעי ומצבה הרפואי לא 20
21 אפשר לה לשקול את הדברים כראוי. שהרי, המערערת חתמה על תצהיר מפורט שבו נאמר 21
22 שהיא מעוניינת ששתי בנות הזוג ייחשבו כאימהות וה' תהיה בתם המשותפת. נאמר 22
23 בתצהיר בין היתר, שצו ההורות מתבקש על מנת להגן על א' "כאשר במקרה בו יסתיים 23
24 חלילה הקשר הזוגי – לא ישללו ממנה זכויות הראייה כלפי התינוקת". 24
25 25
- 26 עוה"ד העידה שהיא הסבירה לבנה"ז את משמעות הצו והיותו בלתי הפיך. היא חידדה 26
27 בפניהן שעם מתן הצו, א' תהיה בעלת זכויות וחובות הוריות שוות ומלאות בכל הקשור 27
28 לה', ללא קשר למערכת היחסים ביניהן. עוה"ד העידה שהמערערת הבינה היטב את 28
29 משמעות הדברים. המערערת אף הסכימה לשנות את שם משפחתה ע"י הוספת שם 29
30 משפחתה של א', למרות שהיא לא אהבה שם זה וזאת מאחר שעוה"ד אמרה לה שהדבר 30
31 עשוי לסייע בקבלת צו ההורות. טענות המערערת שהיא לא הבינה את משמעות הבקשה 31
32 למתן הצו או שמצבה הרפואי פגע ביכולת הבנתה, לא הוכחו כלל ולכן יש לדחותן. 32
33 33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 קיימות ראיות פוזיטיביות המוכיחות שהמערערת התייחסה לשני הקטינים כילדי שתי
2 האימהות. מדובר במסרונים ששלחה ל' לא' שבהם נאמר "את האמא של ילדי, את נושאת
3 את התינוק שלי", "בננו ק'", "אנחנו אימהות", "יצרנו יחד משפחה עם שני קטנטנים
4 יפים" ועוד.
5
- 6 התביעה לביטול צו ההורות הוגשה בשיהוי, רק לאחר שא' הגישה את תביעת המשמורת
7 ועובדה זו מחלישה את גרסתה וטענותיה של ל'. מהאמור לעיל עולה, שאין עילה לבטל את
8 צו ההורות מעיקרו.
9
- 10 בכל הנוגע לבחינת השאלה האם יש לבטל את צו ההורות מטעמים של טובת הילד, ראוי
11 להקיש מהדין החל על ביטול צו אימוץ. לא ניתן להקל בדרישות לביטול צו הורות פסיקתי,
12 מאחר שמשמעות קבלת טענה זו היא שיש דרגות שונות של הורות ואין לקבל עמדה זו.
13
- 14 סעיף 19 לחוק אימוץ ילדים תשמ"א – 1981 (להלן: חוק האימוץ) קובע שלושה תנאים
15 מצטברים כתנאי לביטול צו אימוץ: קיומן של נסיבות שלא היו ידועות בעת מתן הצו, ראוי
16 לבטל את הצו וטובת המאומץ מחייבת את ביטול הצו.
17
- 18 ל' לא טוענת שהיו עובדות או נסיבות שלא היו ידועות לה בעת מתן הצו. לכן, על דרך
19 ההיקש לחוק האימוץ, יש לדחות את התביעה לביטול צו ההורות. בנוסף, טובתה של ה'
20 לא מחייבת את ביטול צו ההורות. "חשיבותו של הקשר ההורי, מחייבת זירות מופלגת
21 בטרם תישלח יד משפטית להתירו... מעת שכונן קשר הורי, אין הבחנה בין הורות
22 "טבעית" להורות "משפטית"... לכן, על דרך ההיקש מסעיף 19 לחוק, יש לצמצם
23 למינימום ההכרחי את האפשרות לנתק יחסי הורות שכוננו בצו הורות פסיקתי".
24
- 25 בחוות הדעת נאמר של' לא מתייחסת לק' בחום כמו לה' והיא "שומרת ממנו מרחק". לכן
26 "חשיפה מתמשכת לדחייה עלולה לגרום נזק קשה לק' ואולי אף נזק בלתי הפיך... למרות
27 שה' קשורה במידה לא מבוטלת לגב' ב' א' וזו מעוניינת להוות דמות הורית גם עבורה,
28 למען השוויון בין האחים, אני סבורה כי יש להנהיג מסגרת כמה שיותר דומה עבור שני
29 הילדים. לפיכך אני ממליצה כי כבוד בית המשפט ישקול לבטל את צו ההורות מכוח חוק
30 האימוץ לגביי ה' והיא תהיה ביתה של הגב' ב' בלבד. במתכונת דומה, אני ממליצה כי ק'
31 יהיה בנה של גב' ב' א' בלבד".
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 בתסקיר הובעה עמדה אחרת. נאמר בו בין היתר כי: "ה' חשה נוח מאוד עם א' אותה
2 כינתה "אמא"... במסגרת המפגש צפיתי בה' מתרפקת, מחבקת ומתנשקת עם א'
3 ומשחקת עם ק' כמו עם אח... טובתה של ה' הינה שההורות של א' ב' א' כלפיה תמשך
4 וזאת ללא קשר לפרידה בין האימהות".
5
- 6 המומחית והעו"ס תמימות דעים ביחס לעובדות: קיים קשר אימהי קרוב בין ה' לא', קיים
7 קשר אחאי קרוב בין הקטינים והתייחסות של דחייה מסוימת מצד ל' לק'. העו"ס סבורה
8 שלמרות היחס השונה מצד ל' לק', אין הצדקה לנתק את הקשר ההורי בין ה' לא'.
9
- 10 אין להטיל דופי בתסקיר ובעו"ס בשל מעשה לא ראוי של ב"כ המשיבה ששלחה מסרון
11 לעו"ס. יש לאמץ את המלצות התסקיר ולדחות את המלצות חוות הדעת מכמה טעמים:
12 המומחית הפכה את העיקר לטפל. חוות הדעת עוסקת יותר בדחייתו של ק' ע"י ל' ופחות
13 בקשר ההורי הקרוב בין ה' לא'. על מנת להכריע בשאלה האם יש לנתק את הקשר ההורי
14 בין ה' לא' יש לבחון את טובת ה' ולא את טובת ק', דבר שתפס את המקום המרכזי בחוות
15 הדעת. אין לקבל את עמדת המומחית לפיה על מנת ליצור "שוויון בין האחים", יש לנתק
16 את הקשר ההורי בין ה' לא'. חוות הדעת אף לא התייחסה לשאלה כיצד יתוודך לה' ניתוק
17 הקשר ההורי עם א'. מחקירת המומחית עולה שביטול צו ההורות נועד להפיס את דעתה
18 של ל' ותו לא.
19
- 20 המצב כיום הוא שה' מקיימת קשר עם א' ואולם ק' אינו בקשר עם ל' שמסרבת להיות עמו
21 בקשר. לכן, דחייתו של ק' ע"י ל', אינו נוכח בצורה משמעותית בחייו של ק', שעה שהוא
22 כלל לא פוגש אותה.
23
- 24 אימוץ המלצת המומחית משמעותו מתן גושפנקא להתנהלות הורית מזיקה של ל'. על מנת
25 להרחיק את א' מה', התרחקה ל' מק'. "קשה להלוט תוצאה לפיה, התנהלות הורית מזיקה
26 ואינטרסנטית, תכתיב את התוצאה ההורית – משפטית הראויה". בנוסף, אין הסבר מדוע
27 יש לנתק קשר הורי קיים וטוב, במקום לבסס קשר הורי תקין שהתקיים בעבר ונקטע ע"י
28 ל'.
29
- 30 יש לשמר את הקשר ההורי הטוב בין א' לה' ולא להקריבו "על מזבח השוויון בין האחים".
31 אין לפגוע ביחסי הורות בשל משבר בין בניה"ז. על דרך ההיקש מביטול צו אימוץ, לא די
32 באפשרות סבירה שביטול צו האימוץ עולה בקנה אחד עם טובת הקטין אלא יש להוכיח
33 שמבחינתה של ה', ביטול צו ההורות הוא הכרחי. במקרה דנן, לא הוכח כל הכרח בביטול

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

1 הצו. אדרבא "הנזק שייגרם לה" בגין ניתוק הקשר ההורי בינה לבין הנתבעת עולה על נזק
2 אפשרי בגין חשיפתה ליחס שונה של התובעת לק'. יתירה מזו, טובתו של ק' שלא
3 להידחות (במידה כזו או אחרת) על ידי התובעת, אינה יכולה להאפיל על טובתה של ה',
4 באופן שיצדיק את ניתוק הקשר ההורי בינה לבין הנתבעת". לכן התביעה לביטול צו
5 ההורות נדחתה.

6

7 **ג. תמצית טענות המערערות**

8

9 **1.** במהלך חודשי ההיריון המתקדמים שלה, כשהיא שרויה במצב נפשי קשה ביותר וחוששת
10 לחיי העובר, יזמה א' לבדה הליך של בקשה למתן צו הורות. מלבד מפגש בודד עם עוה"ד
11 שבו היא הוחתמה על תצהיר, לא היה לה קשר ישיר עם עוה"ד. היא חתמה על התצהיר
12 בתמיכה לבקשה למתן צו הורות, מבלי שניתן לה כל הסבר על מהות ההליך והשלכותיו.

13

14 **2.** הבקשה לצו הורות הושתתה על הטענה שהזוגיות בין בנה"ז יציבה. ברם, למערערות הסתבר
15 בדיעבד שבאותה עת שבה א' קידמה את ההליך למתן צו הורות, היא ניהלה רומן חשאי עם
16 גבר. מכאן, שהתברר שהאמור בתצהיר שהוגש היה כוזב ולא היתה ביניהן זוגיות יציבה.
17 למרות שלי' ביקשה לזמן את אותו גבר לחקירה על מנת להוכיח טענותיה, ביהמ"ש קמא
18 סירב לזמנו ובכך מנע ממנה להוכיח טענותיה בנושא זה.

19

20 **3.** טעה ביהמ"ש קמא, שעה שסיווג את טענותיה הפרוצדוראליות כבעלות אופי ערעורי.
21 המערערות לא טענה כנגד תקינות ההליך אלא עתרה לביטול הצו עקב הטעייתה ע"י א'. אם
22 היו עומדות בפני ביהמ"ש העובדות לאשורן, היה מורה ביהמ"ש על הזמנת תסקיר ומקיים
23 דיון בטרם שהיה נותן את צו ההורות.

24

25 **4.** למרות שעוה"ד אישרה בעדותה שהיא הוסיפה פרטים לתצהיר לאחר לידת ה', ביהמ"ש
26 קמא שגה שלא ייחס חשיבות לעובדה זו, שמשמעותה שהתצהיר שעל יסודו ניתן צו ההורות
27 היה פסול. לכן, דינו של צו ההורות להתבטל. בנוסף, היה על ביהמ"ש קמא להורות על
28 הגשת תסקיר בטרם שניתן צו ההורות.

29

30 **5.** טעה ביהמ"ש קמא שעה שקבע שהמערערות לא הוכיחה העדר גמירות דעת כשחתמה על
31 הבקשה למתן צו הורות. כמו כן, טעה ביהמ"ש קמא שעה שהתבסס על עדות עוה"ד
32 שהתגלו בחקירתה סתירות רבות והיא אף היתה מונעת ממוטיבציה שצו ההורות לא
33 יבוטל, מאחר שהיא חששה למאות נשים שקיבלו צווי הורות באמצעותה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1
- 2 .6 נסיבות חייהן של בנה"ז מלמדות שבשום שלב לא היתה להן כוונה "למשפט" את יחסיהן,
3 לא בינן לבין עצמן ולא ביחס לילדיה של האחרת. כל אחת מהן קיבל החלטות על צאצאה
4 באופן בלעדי.
- 5
- 6 .7 אם לשיטת ביהמ"ש קמא יש להקיש לחוק האימוץ כשנבחנת בקשה לביטול צו הורות, יש
7 להחיל אותן דרישות גם לצורך מתן צו ההורות. היה צורך בקבלת תסקיר, הסכמה מפורשת
8 של ההורה המוסר לאימוץ ודרישות נוספות. דרישות אלו לא התקיימו במקרה דנן ולכן יש
9 לקבוע שצו ההורות בטל.
- 10
- 11 .8 טעה ביהמ"ש קמא כשקבע שהבקשה לביטול צו ההורות לא נסמכת על עובדות חדשות,
12 שעה שרק לאחר מתן הצו התברר לה שלא' קשר זוגי עם גבר אחר.
- 13
- 14 .9 טעה ביהמ"ש קמא שעה שהתעלם מהעובדה שהיה קיים קשר אישי מצוין וארוך שנים בין
15 העו"ס לבין ב"כ של א' וב"כ א' אף שוחחה עמה שיחה ארוכה "על מעשי הנבלה של ל' נגד
16 הילדים והיא ממש הזדעזעה" ושכנעה אותה לקבל את כל התצהירים והראיות שהוגשו.
17 העו"ס אף הסתירה עובדות אלו מביהמ"ש והדבר מלמד שהיא אינה אובייקטיבית. העברת
18 מידע פנימי למומחה באופן חד צדדי, עולה כדי פגם היורד לשורש ההליך ולחובת
19 הניטרליות ולכן אין להסתמך על התסקיר.
- 20
- 21 .10 ביהמ"ש קמא דחה את חוות הדעת על בסיס שיקולים בלתי מקצועיים. המומחית בחנה
22 את טובתה של ה' וקבעה בצדק כי: "במצב בו ה' היתה זוכה לשתי אימהות בשונה מאחיה,
23 ה"יתרון" יהיה לה לרועץ... קשה גם לשאת את "כתר הילד המועדף", מעמד שעלול
24 להזיק להתפתחותה ובשל כך אינו תואם את טובתה". ביהמ"ש קמא אף התעלם מעדות
25 המומחית שקבעה שביטול צו ההורות לא יוביל לאיון הקשר בין ה' לא'. אסור "להעניש"
26 את המערערת על תחושתה שהיא אינה אמו של ק', כל שכן כשהדבר נעשה על גבה של ה'.
27
- 28 .11 מכל הנימוקים הנ"ל יש לקבל את הערעור ולהורות על ביטול צו ההורות.
- 29
- 30 .ד תמצית טענות המשיבה 1
- 31
- 32 .1 המערערת מנסה לגזול מה' את הורותה המיטיבה של א'. היא מנסה לגדוע את הקשר
33 האימהי הטוב שלהן שעוגן בצו ההורות ומהווה חלק אינטגרלי מזהותה וחייה. המערערת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 נטשה את ק' באכזריות, הותירה אותו עם שברון לב והיא אף מנסה לחבל בקשר בין
2 האחים.
3
- 4 .2. צעדי המערערת נובעים מחשד מופרך כאילו א' "בגדה בה". תביעתה הוגשה רק לאחר שא'
5 הגישה תביעה למשמורת משותפת על ה'. ביטול צו ההורות ייפגע הן בקשר הורות מיטיב
6 והן בקשר אחאות קרוב, דבר שמנוגד לטובת הילדים וייפגע בהם אנושות. לאחר
7 שהמערערת גזלה אם מק', יש למנוע ממנה להמיט אסון דומה על ה'.
8
- 9 .3. אין להתערב בממצאים העובדתיים שקבע ביהמ"ש קמא. המערערת ידעה היטב מה
10 המשמעות של מתן צו ההורות, היא פעלה באופן אקטיבי לקבלת הצו ושתי בנה"ז תכננו
11 להקים משפחה אחת שבה שתיהן תשמשנה אימהות לשני הקטינים.
12
- 13 .4. המערערת לא הרימה את הנטל להוכחת טענותיה לביטול צו ההורות. היא לא הציגה ראיות
14 שלא היו ידועות במועד מתן הצו, לא הראתה שטובת ה' מחייבת לבטל את הצו ולא הוכיחה
15 שנפלו פגמים במתן הצו. היא לא הוכיחה שחתמה על מסמכי הבקשה למתן צו הורות
16 כשהייתה בסיכון ובמצב נפשי קשה. עוה"ד העידה שהמערערת התנהגה כרגיל והיתה במצב
17 תקין לחלוטין.
18
- 19 .5. הפרטים היחידים שהוספו לתצהיר לאחר חתימתו היו פרטיה של ה' ומועד לידתה ואין
20 בכך בכדי לפסול את התצהיר. אין גם חובה להגיש תסקיר לצורך מתן צו ההורות.
21
- 22 .6. דין הורות שהוענקה על יסוד זיקה לזיקה באמצעות צו הורות כדין הורות טבעית. הכפפת
23 הליך ביטול צו הורות לסעיף 19 לחוק האימוץ נכונה ומתחייבת. שלילת הורות צריכה
24 להיעשות במשורה ובמקרים חריגים בלבד ורק בהתקיים תנאים מחמירים ביותר.
25
- 26 .7. המועד לבדיקת יציבות הזוגיות הוא עובר להריון וללידה ואירועים שהתרחשו לאחר מכן,
27 לרבות בגידה, אינם רלוונטיים למתן צו ההורות. גם אם מתגלה סדק בזוגיות, לרבות
28 בגידה, אין בכך לשלול את מתן הצו. במקרה דנן, האימהות נפרדו רק באוגוסט 2017
29 והשיתוף ההורי נמשך לפחות עד ינואר 2018.
30
- 31 .8. בצדק העדיף ביהמ"ש קמא את המלצות התסקיר שהרי "מדוע לנתק קשר הורי קיים וטוב
32 במקום לנסות ולבסס את הקשר שהתקיים בעבר ונקטע" ובדין נקבע שאין לפגוע ביחסי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 הורות בשל משבר בין ההורים. דין הערעור להידחות תוך חיוב המערערת בהוצאות,
2 במיוחד לאור העובדה שלא נפסקו הוצאות בבית המשפט קמא.
3
4 **ה. תמצית טענות המשיבה 2**
- 5
6 1. על פי הנוהל שקבע היועמ"ש, שאושר אף ע"י ביהמ"ש העליון, כאשר מהתצהירים והראיות
7 עולה שבני הזוג חיו חיים משותפים טרם ההוריה ויש כוונה להורות משותפת, ניתן ליתן צו
8 הורות אף ללא תסקיר.
9
10 2. צו הורות הוא למעשה צו אימוץ "מרוכך". כמו צו אימוץ, גם צו הורות יוצר סטטוס סופי
11 ובלתי הפיך הן כלפי הילד והן כלפי ההורים. רק במקרים חריגים ונדירים ביותר ניתן לבטל
12 צו הורות. פירוד של ההורים כמו במקרה דנן, לא מהווה עילה לביטול הצו. בצדק קבע
13 ביהמ"ש קמא כי מעת שכונן הקשר ההורי, אין הבדל בין הורות משפטית להורות טבעית.
14
15 3. במקרה דנן, לא רק שהמערערת לא הצליחה להוכיח את קיומם של שני התנאים
16 המצטברים הראשוניים שקבועים בסעיף 19 לחוק האימוץ, היא גם לא הוכיחה שטובת
17 הקטינה לבטל את צו האימוץ. צדק ביהמ"ש קמא שקיבל את המלצות התסקיר ולא את
18 המלצות חוות הדעת. העובדה שב"כ של א' שלחה מסרון לעו"ס, לא צריכה לפגום בתסקיר
19 ומדובר באירוע שלעו"ס לא היתה שליטה עליו. המומחית לא בחנה את טובתה של ה' אלא
20 ביקשה להשוות את מעמדו של ק' לה' באמצעות "נגיסה" בטובתה של ה'. המומחית בחרה
21 בפתרון קל שאינו ראוי – שלילת הורות מה' הרואה בא' אם, במקום לטפל בהתנהגותה של
22 ל' כלפי ק'. המומחית העדיפה את צרכיה של ל' על פני צרכי וטובת הקטינים והתוצאה של
23 המלצתה היא למעשה "מחיקת ההיסטוריה המשפחתית וסיפור הזהות של הילדים".
24
25 4. א' היא חלק בלתי נפרד מזהותה של ה'. הסרת אחריות של הורה אחד כלפי ילדו, מנוגדת
26 לטובתו. ביטול צו ההורות משמעותו "יצירת נרטיב כוזב אודות נסיבות הבאתם לעולם,
27 אחרותם וילדותם המוקדמת, דבר אשר יכול לגרום לנזק לקטינים". התפיסה הבסיסית
28 של המומחית היא שמאחר שלא' אין קשר ביולוגי לה', אפשר לבטל "בהינף קולמוס" את
29 אימהותה כלפיה. יש לשלול גישה זו מכל וכל.
30
31 5. גם כשהורה נוטש את ילדו הביולוגי ונעלם מחייו, לא נשללת הורותו. לכל היותר, מצמצמים
32 את זכויותיו כאפוטרופוס. מהורות לא ניתן להתגרש. חוות דעתה של המומחית מושתת על

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 השקפת עולם מוטעית, היא עמדה בסתירה לתסקיר, היא לא נתנה הסבר משכנע להמלצתה
2 לביטול צו ההורות והיא מנוגדת לדרישות סעיף 19 לחוק האימוץ.
3
- 4 .6. לכן, צדק ביהמ"ש קמא שעה שאימץ את המלצות התסקיר וקבע שטובת ה' שלא לבטל את
5 צו ההורות הפסיקתי ויש לדחות את הערעור.
6
- 7 **דיון והכרעה** .1
8
- 9 .1. לאחר עיון בטענות הצדדים בכתב ובעל פה, אציע לחברי לדחות את הערעור ולאמץ את
10 קביעותיו ונימוקיו המפורטים היטב של ביהמ"ש קמא.
11
- 12 .2. סעיף 19 לחוק אימוץ ילדים תשמ"א – 1981 (להלן: חוק האימוץ) קובע כי:
13
- 14 **"רשאי בית המשפט לבטל צו אימוץ על סמך נסיבות שלא היו ידועות או לא היו קיימות**
15 **בשעת מתן הצו, אם נוכח שמן הראוי לעשות כן ושטובת המאומץ מחייבת זאת, הוראות**
16 **סעיף זה אינן באות לגרוע מסמכותו של בית המשפט לבטל צויו לפי כל דין אחר"**.
17
- 18 .3. בצדק קבע ביהמ"ש קמא, שיש להחיל את הוראות סעיף 19 לחוק האימוץ אף על צווי
19 הורות פסיקתיים. צו הורות הוא למעשה צו אימוץ "מרוכך". כפי שקבע חברי אב"ד השופט
20 שוחט ברמ"ש 44318-05-19 (8.9.19) שעה שדן בבקשת רשות ערעור שהגישה המערערת על
21 החלטת ביהמ"ש קמא שהורה על הגשת תסקיר:
22
- 23 **"רבות נכתב בפסיקה על הדמיון בין צו אימוץ לצו הורות פסיקתי (שאף כונה לא פעם**
24 **כ"אימוץ מרוכך"), שניהם צווים שתוצאתם זהה – הכרה בהורות וכינון יחסי הורה-ילד"**.
25
- 26 .4. סעיף 19 לחוק האימוץ מאפשר ביטול צו אימוץ רק בהתקיימם של שלושה תנאים
27 מצטברים:
28 **הראשון**: כשהיו נסיבות שלא היו ידועות או לא היו קיימות בשעת מתן הצו.
29 **השני**: כשביהמ"ש נוכח שמן הראוי לעשות כן.
30 **השלישי**: כשטובת המאומץ מחייבת זאת.
31
- 32 .5. בצדק קבע ביהמ"ש קמא, שלא הוכח שהיו נסיבות שלא היו ידועות בעת מתן הצו ואין
33 להתערב בקביעה עובדתית זו. גם טענות המערערת בדבר אי הבנתה את משמעותו של צו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 ההורות נדחו בצדק ע"י ביהמ"ש קמא, משטענות אלו נסתרו חזיתית ע"י עוה"ד שהעידה
2 שניתן לשתי האמהות הסבר מפורט ומקיף על ההליך. גם יתר הטענות הפרוצדוראליות
3 נדחו בדין ע"י ביהמ"ש קמא ואין כל מקום להתערב בקביעותו המפורטות והמנומקות
4 היטב. אין חובה לדרוש תסקיר כשהתמונה העובדתית אודות התא המשפחתי של
5 המבקשות ברור ואין הצדקה להעמיס על מערכת שירותי הרווחה שעמוסה לעיפה, הכנת
6 תסקירים במקרים שהם לא נחוצים. אין גם חובה לקיים דיון כשקיימת הסכמה מצד כל
7 הצדדים למתן הצו. גם טענת המערערת שהיא גילתה לאחר מתן צו ההורות שא' בגדה בה,
8 אינה רלוונטית כלל, כפי שקבע בצדק ביהמ"ש קמא בהחלטתו מיום 20.5.19 שבה נאמר
9 כי: **"זוגיות יציבה בכגון דא משמעותה באספקלריה של הילדים, קרי הורות משותפת
10 יציבה. לפיכך, בהיעדר פירוד או סממן חיזוני אחר, אין לנטען רלוונטיות"**.
11
12 6. במקרה דנן, בצדק קבע ביהמ"ש קמא שאין כל הצדקה לבטל את צו ההורות. מדיניות
13 משפטית ראויה צריכה לחזק את מוסד צו ההורות הפסיקתי ולהשוותו ככל הניתן להורות
14 ביולוגיות. סעיף 16 לחוק האימוץ קובע שתוצאות האימוץ יוצרת אותן חובות וזכויות
15 שקיימות בין הורים לילדיהם וקיימת חשיבות עליונה להעניק להורה המאמץ מעמד איתן
16 וציב כמו של הורה ביולוגי. מעמד זה יש להעניק אף למי שהורותו נקבעה מכוח "זיקה
17 לזיקה" באמצעות צו הורות.
18
19 כפי שנקבע בע"א 1104/90 פלוניס נ' היועץ המשפט לממשלה, פ"ד מה(3) 302 בעמ' 307 :
20
21 **"נקודת המוצא של סעיף 19 לחוק היא שאימוץ הוא סופי במהותו ויוצר, בדרך כלל, שינוי
22 במעמדו של המאומץ שאין לסגת ממנו"**.
23
24 7. כשם שלא יעלה על הדעת לשחרר אב שנטש את ילדו כשהיה תינוק והחליט להתנער ממנו
25 לחלוטין מכל מחויבויותיו ההוריות, הוא הדין להורה מאמץ או להורה שקיבל צו הורות.
26 כשם שאם הורה ביולוגי נטש את ילדו והתעלם מקיומו הורותו לא מתבטלת, הוא הדין
27 להורה שהורותו נקבעה מכוח צו אימוץ או צו הורות פסיקתי.
28
29 ראו: עמ"צ 63156-11-20 היועמ"ש נ' פלונית ואח' (8.3.21) שבמסגרתו בוטל על ידינו,
30 בהסכמת כל הצדדים, פסק דין של בית המשפט לענייני משפחה שביטל צו אימוץ.
31
32 8. הורים לא יכולים להתגרש מילדיהם. אדם שמבקש להפוך להורה של ילד, בין באמצעות
33 הליך לפי חוק האימוץ והן באמצעות צו הורות, חייב לשאת במלוא האחריות כלפיו, אף

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 אם הוא נפרד מההורה השני ואף אם הוא מחליט שאינו מעוניין בקשר עם יוצא חלציו. צו
2 אימוץ או צו הורות הוא בלתי הפיך למעט במקרים חריגים ביותר. פירוד או ניתוק קשר או
3 תחושות של ריחוק מהילד, לא יכולים להביא לביטולו של צו ההורות.
4
- 5 **גם חוק הסכמים לנשיאת עוברים** (אישור הסכם ומעמד היילוד) תשנ"ו – 1996 (להלן: **חוק**
6 **הפונדקאות**) לא מאפשר ביטול צו הורות שניתן מכוחו והדבר מלמד שהמחוקק סבר שיש
7 "להעצים" את צו ההורות ולא לאפשר את ביטולו. גישה זו צריכה להנחות אותנו אף ביחס
8 לצו ההורות פסיקתי שהוא למעשה צו שנוצר בהשראתו של חוק הפונדקאות.
9
- 10 מתן אפשרות לבטל הורות במקרה כמו מקרה דנן, הופך את ההורות מכוח הצו להורות
11 "פריכה" ומעמיד אותה כהורות נחותה לעומת הורות טבעית. ברגע שההורה שקיבל את צו
12 ההורות הוא מעין "הורה על תנאי" שמעמדו נחות יותר מההורה הביולוגי, הדבר עשוי
13 להביא לפגיעה קשה בילדים. מתן אפשרות לביטול צו הורות, שעה שהורה שקיבל צו על פי
14 בקשתו נוטש את ילדיו וגורם לכך שדמותו תתפוגג אצלם או שהוא מתחיל להתייחס
15 אליהם באופן אחר משהורה מתייחס לצאצאו הביולוגי, עלולה להגביר תופעה זו
16 שמשמעותה פגיעה אנושה בזכות הקטינים לקשר עם שני הוריהם.
17
- 18 על חשיבות הקשר של קטין לשני הוריו ראו: תרצה יואלס ואבי שגיא שורץ, **אמא, אבא**
19 **ומה איתי? אני זקוק לשניכם: עובדות, מיתוסים ותקוות בהסדרי הורות במקרים של**
20 **גירושין, דין ודברים ו' (תשע"ב – 2012) עמ' 375.**
21
- 22 וכן: איילת בלכר - פריגת ודפנה הקר, **הורים או זרים: מעמדם המשפטי המצוי והרצוי של**
23 **בני זוג של הורים, משפטים מ' (תש"ע) עמ' 5.**
24
- 25 גם כשקיימת הסכמה בין הורים לביטול צו הורות, לא ניתן להעניק משקל כלשהו להסכמה
26 זו, היות שהדבר פוגע מהותית בזכויות הקטינים. הדבר אף עשוי להפוך את זכות ההורות
27 למטבע עובר לסוחר במו"מ לקראת פרידה, כאשר בתמורה להטבה רכושית, יוסכם על
28 ביטול צו ההורות. על שני ההורים לדעת כי בקשתם לקבל צו הורות אינה מעשה הפיך
29 ולאחר שהצו ניתן, לא יוכל אף אחד מההורים להשתחרר מחובותיו ההוריות אף אם הוא
30 ינתק כל קשר עם ילדיו. זוגיות לחוד ויחסי הורים וילדים לחוד.
31
- 32 והדברים קל וחומר: כשם שהורה שהביא לעולם ילד כתוצאה מיחסי אישות מזדמנים
33 שעה שהוא כלל לא רצה ולא התכוון להביא ילד לעולם מחויב בכל החיובים כלפי הילד, קל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 וחומר כשמדובר בזוג שפעל יחד במשותף בכוונה ברורה להביא צאצא משותף והסכים
2 ששניהם יהיו הורים במעמד שווה. בעניינינו, האימהות רכשו במשותף מנות זרע, חתמו על
3 בקשות למתן צו הורות ביחס לשני קטינים, גידלו אותם יחדיו והסכימו ששתיהן ישמשו
4 כאימהות לכל דבר ועניין, ללא קשר למטען הגנטי של הילדים. לפיכך, משתוכניתן מומשה
5 וניתן לא' צו הורות כלפי ה', לא ניתן לבטל את ההורות, במיוחד שעה שה' רואה בא' אמא
6 לכל דבר ועניין והיא נמצאת עמה בקשר רציף וחם.
- 7
- 8 .13 סעיף 27 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב – 1962, שחוקק לאחרונה
9 (תיקון 19) קובע שמי שהורשע בפסק דין חלוט ברצח או בניסיון לרצח של ההורה השני או
10 כלפי אחד מילדיו, תישלל אפוטרופסותו על ילדו הקטין. עניינו הרואות שאף אדם שפשע
11 בצורה הכי נוראה כלפי בן זוגו או ילדו, לא נשללת הורותו אלא רק אפוטרופסתו. המחוקק
12 קבע שם בס"ק (ד) שאין בשלילת האפוטרופסות בכדי לגרוע מהחובות החלים על הורה לפי
13 כל דין לרבות חובת המזונות והדבר מלמד שהמחוקק סבור שאין לבטל את ההורות גם
14 במקרי קיצון חמורים ביותר. קל וחומר בן בנו של קל וחומר שלא ניתן לבטל את צו ההורות
15 שניתן לא', שעה שהיא בקשר מצוין עם ה' וכפי שנאמר בתסקיר: **"התרשמתי מקשר הורי**
16 **- אימהי קרוב. ה'... רואה בא' כאמה, היא מתרפקת עליה, מחבקת ומנשקת אותה ואף**
17 **מכנה אותה "אמא"."**
- 18
- 19 .14 בהמ' (נצ') 725/83 אלמוני נ' מדינת ישראל, פ"מ, תשמ"ד, חלק שלישי, 265 (1984) דן בית
20 המשפט בבקשה של אדם שאימץ את בנה של אשתו ולאור הפירוד ביניהם חל ניכור בינו
21 לבין הבן והוא ביקש לבטל את צו האימוץ. ביהמ"ש דחה את הבקשה וקבע כי:
22
23 **"ילד שאומץ אינו כדור משחק שזורקים אותו הלוך ושוב. רוצה המאמץ – מבקש לאמצו,**
24 **רוצה – מוותר עליו מבלי להתחשב בתוצאות הנובעות מכך."**
- 25
- 26 .15 כפי שמציין פרופ' שחר ליפשיץ במאמרו שלילת אבהות בהסכמה, משפטים נא' (תשפ"א)
27 עמ' 40-41:
28
29 **"בתחום דיני ההורות והילדים קיימת הסכמה רחבה שהורה אינו יכול להחליט החלטה**
30 **חד צדדית על סיום מחויבותו כלפי ילדיו.... אחד מהשיקולים שצריכים להנחות את דיני**
31 **ההורות הוא הרצון לעצב את ההורות כמוסד המבטא מחויבות לא הדירה... אתוס זה**
32 **חשוב לא רק בהקשר של ההורות הביולוגית אלא גם, ואולי אף ביתר שאת, בהקשר של**
33 **הורות המבוססת על אימוץ... על המשפט להטמיע את המסר כי גם אם הכניסה להורות**

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1 הייתה דרך השער הזוגי, ההורות עומדת בפני עצמה, גם אם הקשר הזוגי התפרד... אף
2 אם הסכם כזה תואם את רצון בנות הזוג, מתן תוקף להסכם כזה מאת הרשויות יחתור
3 תחת אתוס ההורות כמחוייבות שאינה הדירה ותחת תפיסת ההורות הלא ביולוגית
4 כהורות שוות ערך להורות הביולוגית. לכן הגישה המוסדית תתנגד להסכם כזה גם אם
5 הוא משתלב עם רצון בנות הזוג, ואפילו אם ניתן להעלות את הסברה שהוא תואם את
6 טובת הילדים במקרה הנקודתי".
- 7
- 8 16. כמו כן, בצדק קבע ביהמ"ש קמא שלא התקיים גם התנאי השלישי לפיו טובת המאומץ
9 מחייבת את ביטול צו האימוץ.
- 10
- 11 17. בפני ביהמ"ש קמא הונחו שתי עמדות מקצועיות: תסקיר עו"ס אימוץ מחד וחוו"ד של
12 המומחית מאידך. יש לאמץ ללא כל סייג את נימוקיו של ביהמ"ש קמא שעה שביכר את
13 עמדת העו"ס על עמדת המומחית. בכל הכבוד, לא ניתן להלום את עמדת המומחית לפיה
14 על מנת להביא ל"שיוויון בין האחים" ה' תאבד אחד מהוריה ותהפוך "ליתומה" מאם אחת.
15 אף המומחית נוקטת בלשון "לשקול" לבטל את צו ההורות כך שאף לשיטתה, לא עסקינן
16 במקרה בו טובת הקטינה מחייבת את ביטול הצו. עמדת העו"ס, לפיה טובת ה' שיהיו לה
17 שתי אמהות כפי שהיא הורגלה מיום לידתה וכי טובתה מחייבת את קיומה של ההורות של
18 א', היא העמדה הנכונה ללא כל ספק.
- 19
- 20 18. המחוקק נקט לשון חיוב. כפי שציננה נילי מימון בספרה **דיני אימוץ ילדים** (1994) בעמ'
21 : 396
- 22
- 23 "שיקול טובת הילד מצוין בסעיף 19 באופן מצומצם יותר.. רק אם טובת הילד מחייבת
24 זאת... המחוקק מורה לבית המשפט גם כאן למעט בביטול צווי אימוץ, ולבטלם רק אם
25 טובת הילד מחייבת זאת, היינו, רק אם הדבר הכרחי מבחינתו של הילד".
- 26
- 27 19. אין לי אלא להצטרף לדבריו היפים של ביהמ"ש קמא שקבע כי:
28
- 29 "...אין לאדם קשר קרוב וחשוב יותר מאשר הקשר לילדיו ואין לילדים קשר קרוב וחשוב
30 יותר מאשר הקשר להוריהם. חשיבותו של הקשר ההורי מחייבת זהירות מופלגת בטרם
31 תישלח יד משפטית להתירו. לפיכך, מורה סעיף 19 להימנע מניתוק קשר הורי, אלא אם
32 טובת הקטין מחייבת זאת, בבחינת אין מנוס. לעניין זה, אין נפקא מינה, אם עסקינן
33 בקשר הורי ביולוגי או בקשר הורי משפטי".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

- 1
2 20. ההתמודדות של ה', עם העובדה שהיא זוכה לקשר עם שתי אמהות בעוד לקי יש רק אמא
3 אחת, אינה סיבה המחייבת את ביטול האימוץ. כשם שלא יעלה על הדעת לבטל הורות
4 ביולוגית עקב נטישה של אחד ההורים אף אם יהיה יותר קל לילדים לחיות בעולם שבו
5 ההורה הנוטש לא קיים יותר ו"נמחק" מעולמם, כך לא ניתן לקבוע זאת בהורות משפטית
6 שנוצרה באמצעות צו הורות.
7
8 21. **סיכומו של דבר** : אמליץ לחבריי לדחות את הערעור ולחייב את המערערת לשלם לכל אחד
9 מהמשיבים הוצאות בסך של 15,000 ₪. הערובה שהמערערת הפקידה, תועבר למשיבים
10 בחלקים שווים על חשבון ההוצאות.
11
12 22. על כל מי שמבקש להיות הורה מכוח "זיקה לזיקה", שעיונה המשפטי נעשה באמצעות צו
13 אימוץ או צו הורות, לדעת שהורותו אינה על תנאי ודינה כדין הורות ביולוגית כמעט לכל
14 דבר ועניין. לא מדובר בהורות "פריכה" ולא מדובר בהורות התלויה בקשר הזוגי עם ההורה
15 השני. החיובים כלפי הילד שרירים וקיימים אף במצב שבו בחר ההורה לנטוש את ילדו
16 ולהתנתק ממנו או כשהחליט לצמצם את הקשר עמו במידה כזו או אחרת.
17

18

19
20 **נפתלי שילה, שופט**

21
22
23 **השופט שאול שוחט, סגן הנשיא – אב"ד**

24
25 מצטרף לפסק-דינו המקיף והמנומק של חברי כב' השופט שילה על כל מסקנותיו.

26
27 היותו של צו הורות "פסיקתי" נובעת מכך שצו זה ותנאיו אינם מעוגנים בחקיקה. אין מדובר במצב
28 רצוי ומכאן הקריאות שנשמעו לא פעם, גם של ביהמ"ש העליון (ראו לדוגמא בס' 4 לפס"ד של
29 השופט מזוז בבעמ 5544/18 **היועץ המשפטי לממשלה נ' הדס איילון**, פורסם בנבו, 14.2.21), להביא
30 לכך שהזכות לצו הורות בנסיבות הנדונות יזכו להסדר חקיקתי הולם, כפי שהדבר נעשה **בחוק**
31 **אימוץ ילדים**, התשמ"א – 1981 **ובחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד)**,
32 התשנ"ו-1996. עם זאת, העובדה כי עד כה מעמדו של צו ההורות לא הוסדר באופן "חקיקתי" ונותר
33 "פסיקתי" אינה גורעת ממעמדו מעת שניתן. מדובר בצו מכונן, להבדיל מצו הצהרתי (דעת שופטי
34 הרוב בבעמ" 5544/18 הנ"ל), שנותן בידי בן הזוג נטול הזיקה הגנטית או הפיזיולוגית ליילוד את

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

1 הכוח הגדול ביותר שניתן לקבל כלפי אדם אחר – מעמד הורי. מעת שכוון הקשר ההורי אין הבדל
2 בין הורות משפטית להורות טבעית, ושני ההורים אפוטרופוסים על הקטין, הם בעלי החובה והזכות
3 לדאוג לצרכיו (ס' 15 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962) ועל הקטין החובה
4 לציית להוריו (ס' 16 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות).

5
6 "עם כוח גדול באה אחריות גדולה" (אמרה המזוהה עם "ספיידרמן" אך מקורותיה ותיקים יותר
7 ומגיעים עד לתקופת המהפכה הצרפתית) וכפי שציין חברי השופט שילה בס' 8 לפסה"ד, אדם
8 המבקש להפוך להורה של ילד, בין באמצעות הליך לפי חוק האימוץ בין באמצעות צו הורות, חייב
9 לשאת במלוא האחריות כלפיו. משבר או פירוד מבן הזוג הנוכחי, בחירה להקים תא משפחתי חדש
10 והיעדר רצון של ההורה להמשיך בקשר עם ילדו – כל אלו אינם ראויים להיחשב כלל כשיקולים
11 לביטול צו הורות. כל פרשנות אחרת או קביעה כי אין להחיל את הוראת סעיף 19 לחוק האימוץ על
12 צווי הורות פסיקטיים משמעותה פגיעה ישירה במעמד צו ההורות; פגיעה במעמד ההורה שמעמדו
13 הוכר מכוח הצו לעומת ההורה הביולוגי בתוך התא המשפחתי; פגיעה בזכות הקטין לקשר עם שני
14 הוריו; ופגיעה בקהילה שלמה אליה משתייכים זוגות בני אותו המין, שצו זה הוא בבחינת התרופה
15 היחידה להקמת תא משפחתי שלם במציאות הקיימת במדינת ישראל.

18
19
20 שאל שוחט, שופט
21 סגן הנשיא, אב"ד
22

23 השופט עינת רביד:

24
25 אני מצטרפת לפסק דינו המקיף והמאלף של חברי השופט נפתלי שילה ולהערותיו הנכונות של חברי,
26 האב"ד, שאל שוחט.

27
28 הזכות והחובה להיות הורה על פי צו שיפוטי צריכים להיות באותה דרגה של צו האימוץ, על מנת
29 שמי שנקבע כהורה, בכל דרך שהיא, יהיה תמיד הורה ולא ייקבעו, חלילה, סוגי הורים שונים במדרג
30 זכויות וחובות שונה.
31

32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 53065-11-20 ל' ב' נ' א' ב' א' ואח'

1 עינת רביד, שופטת

2

3

4

הוחלט כאמור בפסק דינו של כבוד השופט נפתלי שילה.

5

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

6

7

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"א, 06 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

8

9

נפתלי שילה, שופט

עינת רביד, שופטת

שאול שוחט, שופט, סגן הנשיא
אב"ד

10

11

12

13